

WINSTEGALISATIE EN BESCHERMING VAN BELEGGER

Winstegalisatie (*income smoothing*) is het door middel van jaarrekeningbeleid afvlakken van in oorsprong volatiele winstpatronen. Winstegalisatie kan zowel worden uitgevoerd om de informatiewaarde van het winstcijfer te vergroten (door de langetermijntrend beter weer te geven), als om opportunistische redenen. Onderzoek in 44 landen wijst uit dat in landen waar de bescherming van beleggers relatief zwak is, eerder opportunistische motieven ten grondslag liggen aan winstegalisatie, en andersom. In het algemeen duidt dit er op dat het gebruik maken van de flexibiliteit die bestaat bij het opmaken van de jaarrekening mede afhankelijk is van de institutionele omgeving.

Steven F. Cahan, Guoping Liu, and Jerry Sun, *Investor Protection, Income Smoothing, and Earnings Informativeness*, *Journal of International Accounting Research*, vol. 7, no 1, 2008, pages 1-24

PRESTATIEMAATSTAVEN BIJ KREDIETBEOORDELING EN BELONINGSSTRUCTUUR

In zijn proefschrift aan de Universiteit Maastricht heeft Robbert-Paul Roomberg onderzoek gedaan naar het gebruik van aandelenprijsgerelateerde en niet-aandelenprijsgerelateerde prestatie-maatstaven in de beoordeling van kredietaanvragen en in de beloningsstructuur van ceo's. Voorbeelden van niet-aandelenprijsgerelateerde maatstaven zijn omzet, winst en winstgroei. De auteur analyseert verschillende gevallen waarin een kredietverschaffer een winstgevendheidscriterium hanteert om de kredietwaardigheid te beoordelen. Met betrekking tot de beloning van ceo's stelt hij vast dat beide soorten prestatie-maatstaven elkaar aanvullen, en dat het mede gebruik maken van aandelenprijsgerelateerde prestatie-maatstaven de mate van winststuring bij het uitkeren van nieuwe opties beperkt.

Robbert-Paul Roomberg, *The Use of Price and Non-Price Performance Measures in Debt and Compensation Contracts*, proefschrift, 2008

DE CONSOLIDATIEKRING VAN OVERHEDEN

Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen stellen uitsluitend een eenvoudige jaarrekening op. Daarmee worden omvangrijke activiteiten van de verslaggevende overheid buiten de jaarrekening gehouden en ontbreekt bij deze overheden het totaaloverzicht dat een geconsolideerde jaarrekening biedt. Van Schaik biedt in dit artikel een aantal mogelijke benaderingen voor de bepaling van de consolidatiekring en laat aan de hand van een aantal voorbeelden de consequenties daarvan zien. Hij concludeert dat de Nederlandse overheidsverslaggeving verder verwijderd raakt van de wereldwijde standaard van de International Federation of Accountants (International Public Sector Accounting Standards) en hij beveelt aan de regels voor de bepaling van de consolidatiekring van Nederlandse overheden in overeenstemming te brengen met internationaal algemeen aanvaarde verslaggevingsregels, zoals IPSAS.

Frans van Schaik- *De consolidatiekring van overheden in Nederland*, MAB, november 2008

DIVIDENDBELEID EN INKOOP EIGEN AANDELEN

Uit een empirisch onderzoek onder 69 Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen naar de vraag waarover en op welke manier er in publieke uitingen (jaarverslag, notulen AvA, statuten, persberichten) van het management verantwoording over dividendbeleid wordt afgelegd, blijkt dat dit slechts in zeer beperkte mate geschiedt. Wel wordt informatie verschaft over de omvang van het contante dividend. Informatie over het beleid en motieven voor inkoop eigen aandelen is beperkt.

Ook wordt de relevante informatie op diverse plaatsen verstrekt, waardoor het moeilijk is inzicht in het dividendbeleid te krijgen.

Hans van Ees, Henk von Eije en Reggy Hooghiemstra - *Publieke uitingen over dividendbeleid en inkoop van eigen aandelen*, MAB, november 2008

VERSLAGGEVINGSREGELS AANDELEN- EN OPTIEREGELINGEN

Met de introductie van IFRS 2 (*Share-based payment*, februari 2004) zijn ondernemingen die aandelen- of optie-regelingen verstrekken aan hun personeel per 1 januari 2005 verplicht om hiervoor kosten te verantwoorden in hun winst-en-verliesrekening. De kosten van dergelijke regelingen zijn gebaseerd op de fair value van de toegekende rechten. IFRS 2 is een vrij complexe standaard. De praktijk wijst uit dat ondernemingen moeite hebben met de juiste interpretatie en toepassing van de regels. Omdat de impact op de jaarrekening van dergelijke regelingen veelal verre van materieel is, menen de auteurs dat IFRS 2 een onnodig complexe standaard is.

Pieter de Frel en Johan Schruppf - *IFRS 2 Share-based Payment: onnodig complex? Een kritische beschouwing van de verslaggevingsregels*, MAB, november 2008

TIME-DRIVEN ACTIVITY-BASED COSTING

Biedt *Time-Driven Activity-Based Costing* (TDABC) van Kaplan en Anderson een antwoord op de ABC-paradox? Deze paradox behelst dat ondanks de in de literatuur breed uitgemeten voordelen van Activity-Based Costing, blijkt dat ABC in de praktijk relatief beperkt wordt toegepast. TDABC brengt in essentie een tweetal nuances aan ten opzichte van ABC, namelijk een reductie van complexiteit en aanpassingen met betrekking tot capaciteit. De aanpassingen met betrekking tot capaciteit zijn volgens de auteur nodig, maar niet voldoende.

Michael Corbey - *Time-Driven Activity-Based Costing - De tijd zal het leren?*, MAB, november 2008

Wat gebeurt er aan het front van wetenschap en onderzoek? Een maandelijks selectie van lezenswaardige publicaties uit binnen- en buitenland.

De volledige teksten van de MAB-artikelen zijn beschikbaar via de online-catalogus van het NIVRA Kennis- & Informatiecentrum. Heeft u al toegang, log dan in via www.nivra.nl/kic. Nog geen abonnement? Lees op www.nivra.nl/kic meer over de mogelijkheden.